

Tárgy:

Stefan Doose: Life kapitány és legénysége

Magyar változat: Iránytű az önálló munkavállaláshoz

Munkafüzet a személyes jövőtervezéshez

Az olvasó magyar nyelvű hiánypótló módszertani fordítást tart a kezében. Az eredetileg angolszász anyagot, melyet Jane Wells írt, Stefan Doose adaptálta német nyelvterületre, és magyarra Orsós Zsuzsanna fordította.

A hazai segítő szakmák, illetve oktatási anyagok szakirodalmában eddig még nem volt ilyen szemléletű, elsődlegesen értelmileg sérült fiatal embereknek szóló munkafüzet, amely az önálló problémamegoldás, élettervezés kérdéseivel foglalkozott volna.

A normalizációs elv szellemében, azaz az akadályozott ember lehetséges maximális önállóságának elérését szorgalmazó tervezőkönyv szemlélete az igazi kuriózum a hazai gyógypedagógiai, szociális terület szakirodalmában.

Könnyített nyelvezetű, tehát egyszerű szövegezésű, játékos, szemléletes történetbe helyezett írás. Megszólítása mégis magázó, azt sugallja, hogy könnyített szövegezése ellenére a felnőtt embert tiszteli az értelmileg sérült olvasóban az író. Mindvégig azt sugallja, hogy döntsön, képviselje önmagát azokban a kérdésekben, melyek saját életéről szólnak. Vállaljon felelősséget döntéseiért és saját magáért. Legyen saját életének írója és felelős megvalósítója maga az akadályozott ember. Stefan Doose célja, hogy a fogyatékos ember önérdek érvényesítésére és felnőtt egyenrangú partneri kapcsolatok előtérbe kerülésére helyezze a hangsúlyt.

„Tervezőkönyv”, mert alkalmazóját végigvezeti egy hosszú hajóút legénységének toborzásától a cél eléréséig. A hajó kapitánya maga az olvasó, aki meghatározza vágyait, céljait, legénysége pedig azokból az emberekből fog állni, akiket, mint céljának elérésében leginkább támogatókat fog maga mellé állítani. A tenger pedig maga az út, mely a cél eléréséhez vezet - tele problémákkal, kockázatokkal, melyeket előre számításba kell venni, és felkészülni váratlan kellemetlen, hátráltató események fogadására is. De ezek megoldásában már nincs egyedül a kapitány, hiszen ott van a legénysége. Szemléletes hasonlat a felnőtté váló fiatal életcéljainak kijelölésére.

Tematikus feladatokkal, ábrákkal ösztönzi a könyv olvasóját a megoldások akár képi megjelenítésére, a problémamegoldó gondolkodás lépcsőin fokozatosan és észrevétlenül vezet végig. Lehet a munkafüzetbe rajzolni, ragasztgatni. Gyakorlatilag az érintett fiatal életútterve fokozatosan vizualizálódik saját maga előtt. Miközben dolgozik a könyv utasításai

alapján, problémáinak, félelmeinek, erősségeinek és gyengéinek képe kirajzolódik előtte, tudatosodik, és remélhetőleg választ kap megoldásokra, nehézségeinek leküzdésére.

A szerző azt írja, hogy egyedül is alkalmazható a munkafüzet, vagy csoportban, maga az alkalmazó dönti el, véleményem szerint azonban akkor hatékony igazán, ha szakszerű vezetéssel kerül használatba.

Fejezetei az önismerettel, álmok, vágyak megfogalmazásának módjaival, a támogató környezet feltérképezésével, a konkrét célokhoz vezető út lépéseinek, mérföldköveinek időbeni meghatározásával, a lehetséges problémák, kockázatok felismertetésével, megoldási módokra való rávezetéssel foglalkozik.

Tulajdonképpen az egyéni esetkezelés lépéseinek könnyített kommunikációs munkafüzeteként értelmezhető.

Segédanyag, mert sémát, mankót ad a problémamegoldáshoz, segítséget nyújt abban, hogy hogyan kell tervezni, időben és térben előre gondolkodni. Segít számba venni, ki az, akire számítani lehet a cél elérésében, és kire nem. Segít abban, hogyan kell összehozni a támogatókat egy ÉN-találkozóra, felkészíti az értelmi sérült fiatalot, mi történik egy jól működő találkozón, mire számíthat. Egyszerű nyelven módszertani leírást kap az olvasó egy szociális feladatcsoport foglalkozás levezetéséről.

A személyes jövőtervezés munkafüzetéhez kapcsolódik majd egy útmutató is mediátorok, gyógypedagógusok, szociális szakemberek, pedagógusok számára, akik hozzáértően szeretnének egy fiatalnak az életút tervezésben segíteni. Ezzel az anyaggal válik majd teljessé, és a segítő szakmában valóban hatékonyá ez a szakmai szempontból igen tudatosan átgondolt játékos módszertani anyag.

Ajánlom nem csak értelmileg sérült fiatalnak, hanem akár általános iskolás pályaorientáción résztvevő diákoknak, középiskolásoknak, vagy bárkinek, aki életének bizonyos pontján megakadt, és nem tudja, hogyan tovább....

Pécs, 2011. február 21.

Hoffmann Judit

Fogd a Kezem Alapítvány

Terápia- és Munkaotthon

Intézményvezető

Gyógypedagógus

FSZK foglalkoztatási szakértő